ЖУРНАЛ ДЛЯ ШКОЛЯРІВ
МОЛОДШИХ КЛАСІВ

8

СЕРПЕНЬ

Барвінок

ISSN 0132—5930

„...З ДИНОЗАВРОВОГО ЖИВОТА ВИСУНУЛАСЯ РУКА І ВЛАДНО ПОКЛИКАЛА ЇХ ДО СЕБЕ...“

ЗАКІНЧЕННЯ ПОВІСТІ-КАЗКИ Г. ПОЧЕПЦОВА ЧИТАЙТЕ НА СТОР. 4-7

Казка невеличка про Горобця та Синичку

Олесь ІЛЬЧЕНКО

Пан Горобець
Був поважним паном:
Прокидався не рано,
Тож і снідав не рано —
Літав неквапом
Скоринку дзьобати
До магазину «Хліб»
Неподалік хати.
А пані Синичка,
Його сусідка,
Була моторною,
Пурхала швидко.
Щось клюне,
Та й ну чепурити оселю —
Таку біленьку,
Таку веселу!
Часом пан Горобець
Глузував із Синички:
— Чом у вас, пані,
Мова незвична?
Не цвірінькаєте,
Не їсте, мов я, хліба,
А полюбляєте
Черв'ячка до обіду? —
А Синичка лише
Зниже плечима
І гляне на Горобця
Здивованими очима:
— Та хіба горобцем
Бути цікаво?
Заходьте краще
На філіжаночку кави!
— Ні, пані. До вас
Підкоришник вчащає —
От його й пригощайте
Кавою, чаєм!
— Підкоришник
Лікує мені суглоби.
— От і балакайте з ним
Про хвороби!..—
Синичка образилась.
Не вітається з Горобцем.
А тому байдуже —
Аби поживитись хлібцем.
...Якось пан Горобець
Полетів до міста,
Сподіваючись там
Смачненького з'їсти.
І таки роздобув
На ринку Сінному
Жита торбинку.
Та й потяг додому.
Вдома причинив
За собою двері

І сам пожадливо
Узявсь до вечері.
Але перше ж зернятко
Панові в горлі стало,
Тобто, як кажуть,
Не туди попало.
Ніхто бідоласі
Не допоможе!
Впав Горобець,
Лиш стогнати може...
Тієї ночі Синичці
Спати було несила —
Вочевидь, на дощ
Суглоби боліли.
Раптом чує стогін
Із сусідньої хати.
— Мабуть, пана Горобця
Треба рятувати! —
Гайнула до нього.
А той вже й не дише.
Синичка телефонує:
— Лікарю, швидше!..—
Примчав підкоришник
І своїм кривим дзьобом
Із горобцевого горла
Витяг «хворобу»!
Горобець розчулено дякує,
Потираючи лоба:
— Спасибі інакшим,
Нехай і криводзьобим! —
Хто з птахів мудріший —
Сам визначай.
А казочці невеличкій —
Край.

Малюнок Т. ЮРЧЕНКО

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

Зволожилося після обіду підсохле сіно — збереться на дощ.

Коли хмариться, але бджоли не ховаються і продовжують літати в поле,— дощу не буде.

Качки та гуси кричать, полощуться, пірнають, б'ють крилами — на дощ, притихають — на грозу.

Комарі, мухи та інші комахи надто надокучливі — на дощ і негоду.

Якщо при сході сонця паркá духота — під вечір збереться на дощ.

Коли тихої погоди шумить ліс — на грозу.

Сонце «скаламутилося», сховалося за хмарову запону — чекай за кілька годин грози.

За добу до дощу на каштановому листі виступають «сльози» — липкі покрапини соку.

Георгій ПОЧЕПЦОВ

МІСТО ПОРТФЕЛІВ

Повість-казка

7. ?..

Як ви думаєте, що було на малюнку? Нізащо не здогадаєтесь! Ди-но-завр!

— Так, я вирішив зробити динозавра,— гордовито мовив маг і чарівник.— І саме з портфелів. По-перше, тому, що в них така ж пухирчата шкіра. А по-друге, я вважаю, що динозаври й вимерли тому, що люди переробили їх на портфелі. А ми... ми повертаємо їх до життя.

Він ляснув у долоні, пробурмотів три заклинання. І динозавр звівся на рівні ноги! В голові його блискотів своїми золотими замками добре знайомий Лазикові чорний портфель.

Чарівник посмикав застібку, перевіряючи, чи вправно вона діє.

— А тепер — уперед! — вигукнув він.— Ми мусимо спішити! — І маг спритно шугнув усередину.

— Слухай, я не піду,— зашепотів Плутаник.

— Я теж,— також пошепки відказав йому Лазик.

Але з динозаврового живота висунулась рука і владно покликала їх до себе.

Так вони опинилися всередині.

— Соб-цабе! — загукав чарівник, наче сидів він не в суцільній темряві, а на возі. І динозавр, погойдуючись, зробив свої перші кроки. Потім він побіг — все швидше й швидше.

Мандрівників страшенно трусило.

— Ку-ку-ди ми ї-де-демо? — спитав Лазик.

— Ми спішимо на допомогу. До сусіднього лісу занадився ходити страшний Мисливець. Він убиває там, не розбираючись, усіх звірів. І звірі — мами й тата — вирішили не народжувати малих. Адже на них все одно чекають мисливські кулі. А без малих не буде й дорослих. І зникнуть із лісу звірі. Він стане мертвою пусткою. Тому наш динозавр має стати для нього останньою здобиччю.

— Тпрру! — наказав маг і чарівник. І динозавр пішов повільніше. А потім і зовсім зупинився.

Чарівник розстебнув застібку, і до них увірвалося свіже повітря.

8. Зустріч з Мисливцем

Вони вилізли з динозавра і сховалися в кущах. Динозавр ліниво блукав по галяві, принюхувався й прислухався до нового для нього світу. Пролетів птах, і Лазик од ляку ледь не присів. Зашурхотіло листя, і в нього затремтіли ноги.

Раптом за деревами щось зблиснуло. Рушниця?

Бахнув постріл. Лазик заплакав. Йому було жаль динозавра. Та постріл нікого не вбив. Лише слідом за кулею, обертаючись у повітрі, в бік динозавра полетів Мисливець, весь обвішаний патронами, навіть шарф його був теж набитий патронами. Мисливець із зой-

* *Закінчення. Початок в №№ 6, 7, 1990 р.*

ком зник у череві динозавра, за ним застебнулась і застібка-змійка.

— Ага! Ага! — радісно вибіг на середину галяви чарівник.— Ось ти й упіймався.

На радощах забувши про все на світі, він застрибав на галяві, ніби школяр-пустун.

Динозавр заклiпав повіками, грізно загупав хвостом і потягнувся до чарівника, пожадливо зблискуючи очима.

Альмагель побіг у кущі, динозавр навздогін, злісно клацаючи замками портфелів у своїй пащі.

— Ой, я забув перетворити його на доброго,— бурмотів чарівник, продираючись крізь хащі.— Перетворюйся, перетворюйся...

Динозавр зі своєї висоти легко знайшов його, схопив у лапу й підніс до пащеки. «Ну, хто переміг?» — випромінювала посмішку його голова.

Та тут нарешті Альмагелеві вдалося сказати заклинання. Динозавр радісно замуркотів, лизнув чарівника портфелевим язиком і обережно поставив його на землю.

Альмагеля оточили Лазик і Плутаник.

— Хух! — ледь оддихався чарівник і поплескав динозавра по боці.— Пронесло. Адже я старенький і просто зробити Мисливця добрим не міг ніяк. Хотів, але не виходило. А так, коли він з'єднався з динозавром, це мені до снаги. Ось він який у мене! — І Альмагель задоволено оглянув його від голови до хвоста.

Динозавр був наче справжній, тільки усюди стирчали ручки від портфелів.

Малюнки О. АБЕСИНОВОЇ

— Ех, треба було б ручки позрізувати,— почав журитися Лазик.

— Навіщо? — здивувався Альмагель.— Адже це так зручно.

І, тримаючись за ручки, він спритно виліз нагору й поплескав динозавра по голові. За ним полізли Лазик і Плутаник. Динозавр аж замружився від задоволення.

— Це твій ліс. Там — озеро,— почав розповідати й показувати маг і чарівник. Але потім замовк, пригадавши, що перед ним колишній Мисливець, котрий і так усе знав.

— А тепер нам час,— чарівник на прощання погладив динозавра. Потім він спустив з неба три хмарки, і, зчепившись одна з одною на зразок потяга, вони вирушили в путь.

У першій, великій, схожій на найсправжнісінький паровоз, їхав він сам, тому що треба було час од часу гудіти, розганяючи з дороги птахів. У другій сидів хлопчак, у третій — Плутаник, котрий раз у раз дивувався, що земля від них так далеко.

Назад

Альмагель летів понад лісом і вітався із тваринами, що бігли під ним. Лисяча родина з пагорба проводжала їх поглядами і привітно махала хвостами. Жирафи, смішно вимахуючи головами на довгих шиях, силкувалися дотягтися до хмарки. Звірі швидко дізналися

про зникнення Мисливця і тепер раділи свободі. Ніхто більше не вбиватиме їх, аби зробити із шкіри портфелі.

— Дивіться, дивіться! — загукав Лазик, показуючи здивовано вниз.

Там поміж дерев слідом за ними йшов знайомий динозавр, час од часу задираючи голову, щоб не загубити їх з очей. Збагнувши, що його помітили, динозавр благально заволав.

— Він хоче з нами! — Лазик від збудження ледь не впав зі своєї хмарки.

— Згода! — вирішив Альмагель.— І його візьмемо. Адже в нього в лісі немає нікого, окрім нас. Тільки тут він не вміститься. Що ж нам робити?

Тоді Альмагель щосили сплеснув у долоні, і всі відразу опинилися внизу, верхи на динозаврі.

Динозавр покрутив головою, ніби пересвідчувався, що все гаразд, потім радісно замурчав і припустив у бік міста.

Вони в'їжджали до міста під вітальні вигуки натовпу. Діти хапалися за ручки й теж вилазили нагору до Лазика.

Час від часу динозавр підводив голову догори і гудів, наче паровоз. Альмагель, задоволений, кивав мешканцям міста, прямуючи до цирку.

Перед упевнено крокуючим динозавром розбігалися міністри, кидаючи геть свої портфелі. Шпирон від страху, що побачив такий величезний крокуючий портфель, почав перетворюватися із довгого на короткого і навпаки доти, поки на очах у всіх не луснув, наче мильна бульбашка. Амфот сховався під ліжком у мами й залишився там назавжди, притискаючи до грудей свого старого шкільного портфеля.

Альмагель скерував динозавра просто до цирку. І тільки-но вони вийшли на циркову арену у супроводі юрми хлоп'ят, як на всіх будинках міста заяскріли барвисті афіші нової циркової вистави:

У НАС ВИСТУПАЄ МАГ І ЧАРІВНИК АЛЬМАГЕЛЬ

ЗІ СВОЇМ ДРЕСИРОВАНИМ ДИНОЗАВРОМ.

ДЛЯ ДОРОСЛИХ — ВХІД БЕЗПЛАТНИЙ.

ДЛЯ ДІТЕЙ — ЗА ПЛАТУ:

КОЖНІЙ ДИТИНІ ПРИ ВХОДІ ВРУЧАЄТЬСЯ ПЛАТА —

ПОРЦІЯ ШОКОЛАДНОГО МОРОЗИВА!

Так на карті країни з'явилося ще одне місто — МІСТО ЦИРКУ. На тому самому місці, де ще вчора стояло місто Портфелів.

З російської переклала
І. ХАРИТОНЕНКО

ПРОЧИТАЙ ТА ОБМІРКУЙ З ДОРОСЛИМИ Георгій ЮДІН

ГОЛОВНЕ ДИ

3. Як зародок ледь не з'їв мамині зуби

— То як, тату, відпочив?

— Я відпочив. А от матінка твоя перед пологами намучилася...

— Хто ж її мучив?

— Таж ти! Цілих дев'ять місяців.

— От дякую! Запроторили людину майже на рік до в'язниці, у водах тримали, і ще я когось там мучив!

— Але заради життя попереду можна було трішки й потерпіти. А матусі твоїй справді дісталося. Візьми не свого, а мого великого портфеля з книжками та прив'яжи собі до живота і походи отак бодай недовго. То як, важкенько? Отож. А тебе ще при цьому обома руками оберігати треба було та підгодовувати найсмачнішим, бо ти б інакше й на саму матір накинувся. Так-так, не дивуйся. Для утворення твоїх кісток, наприклад, потрібна спеціальна речовина — кальцій, і, коли в тому, що мама їсть, мало кальцію, руйнуються мамині зуби, аби віддати цей кальцій тобі. А ти натомість віддаєш їй у кров свої шкідливі відходи, від яких маму дуже нудило.

Але повинен тобі по секрету сказати, що кожна мама, коли треба, віддасть що завгодно і покірно труїться найшкідливішими відходами, аби лиш її дитинка росла здоровенька.

— Ти це куди? Знову до Ані?

— Ні. До мами. Піду поцілую, бо ж вона через мене стільки натерпілася.

— Правильно. Сходи обов'язково. І не забувай про це все своє життя.

4. День народження! Чого ж вони кричать і плачуть?

— І от, коли минуло 280 днів з того моменту, як злилися воєдино материнська і батьківська клітини, дитя цілком готове до життя не в мамі.

«Все,— напевне, думає воно,— пора виходити у світ. Рости тут далі нікуди, а там на мене батьки не дочекаються ніяк. Особливо татусьо зрадіє. Бо він іще не знає, що я хлопчик!»

От тільки виходити з таким зростом і вагою дуже важко, бо важить він чотири кілограми, а на зріст як найбільша лялька.

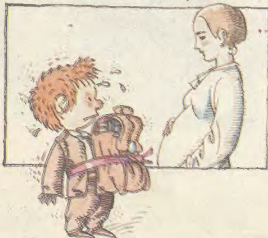
— Може, розрізати маминого живота трішки дужче, от він і вискочить вільно.

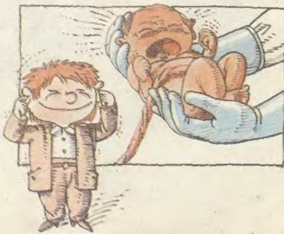
— Ти що ж гадаєш, що під час пологів животи ріжуть? Ні, любий, так не можна. Природа потурбувалася! Цей здоровань з'явиться із спеціального виходу, що є в кожної жінки внизу живота. А тепер уяви собі, що слон спробує влізти до нас у двері. Що станеться? Або застрягне, або будинок рознесе.

— Що ж робити? Може, перечекати, доки дитя схудне?

— Ні, чекати не можна жодної хвилини. Це дуже важливо, аби дитина з'явилася на світ саме тоді, коли вона прагне. Бо інакше може задихнутися. Для цього треба терміново везти маму до

** Закінчення. Початок у №№ 6, 7, 1990 рік.*

...ВО СВІТУ

пологового будинку. Там стільки лікарів що можна не боятися.

І все одно, знаєш, як я хвилювався! Дужче за маму! Начитався тут, розумієш, я усяких історій, як одна жінка в Канаді народила дитину зростом 76 сантиметрів, а вагою майже 11 кілограмів! Правда, це було в 1987 році, і матінка в неї була висотою більше двох метрів, але однак страшно! А ще одна жінка народила 57 дітей! Не одразу, звичайно, а за все життя. Четверо четвернят, семеро трійнят і десятеро двійнят! Це також сталося давненько, десь у XVII сторіччі, але ж сталося! Таж це на цілий тролейбус народу!

Взагалі, так натерпівся страху, що самого ледь до лікарні не відвезли. А мати твоя тим часом спокійнісінько тебе народжувала під наглядом лікарів.

— А як же дитинка? Ти ж казав, що вона, як слон, не зможе в двері пролізти?

— Слон таки й не пролізе, а от малюк виходить на світ завдяки одному чудесному винаходові природи.

У дитини на голівці тім'ячко поки що не зрослося і не закостеніло. Завдяки м'якому тім'ячку ніжні кісточки черепа під час пологів складаються, як пелюстки лілії на ніч, і голова стає не округлою, а видовжується динькою. І це значно полегшує пологи...

Та ось, нарешті, з'явилася голівка. Ну, малесенький, ще трішки потерпи, піднатужся — і слава тобі господи! —

— ЛЮДИНУ СПОРОДИЛА!!! —

— Мама втомлено всміхається, лікарі весело сміються, лиш мале мовчить. Що таке? Що це за день народження? Таке не подобається лікареві. Він хапає дитинку за ноги і, ти не повіриш, рукою шльопає його під попу!

— От звір! Бідна дитинка так старалася, а її ще за це і лупцюють.

— Та що ти, дурнику! За потуги її всі поважають. А ляснули за те, що мовчить. Дитина має заплакати, коли все в нормі.

Дали легесенько під сідничку, воно образилося, глибоко вдихнуло вперше в своєму житті і заплакало на весь пологовий будинок!

Отепер і лікарі задоволені. Адже на це вони й чекали — перший подих. Отже, житиме.

— А куди поділася та жила, якою воно до мами приросло?

— О, дякую, нагадав! Пуповину міцно перев'язують біля самого твого животця і — чик! — перерізують.

— І залишається дуже гарненький пуп?

— І такий же самісінький симпатичний пупик з'явився ще в 12 тисяч білих, жовтих і чорних діток, що народилися лише за одну годину на всьому білому світі!

З російської переклав
В. ДОВЖИК

Малюнки О. МІХНУШОВА

Переклад з російської

ЕСКІМО

Віталій ЗАСЛАВСЬКИЙ

На паличці
Ескімо!
Тане у роті воно —
Ескімо!
Хто б його
не схотів?
Хто б із людей не з'їв?

І академік сивий,
Що пише книжки
неквапливо,
Хоче дитинство
згадати
І ескімо скуштувати.

І наша сусідка
Гляне в трюмо,
Зітхне і скаже:
— Поїм ескімо,
Молодою встану уранці
Та й розпочну я танці!

А космонавту
приснився сон:
За подорож небезпечну
Дали йому ескімо
вагон!
Він дякує щиро і гречно.

А з Аляски
малюк-ескімос
Пише листа
в Полінезію:
— Надсилайте мерщій ескімо!
Без ескімо замерзну я!

І наша, зізнаюсь, родина
Морозиво їсть щогодини!
Ох, ескімо!
О, ескімо!
О! О! О!

На паличці
Ескімо!
Тане у роті воно —
Ескімо!
Хто б його
не схотів?
Хто б із людей не з'їв?

Незвичайне свято

Переконаний: поки що мало хто з вас, дорогі друзі, чув про свято, яке називається дуже й дуже симпатично, а саме —

«ВЕСЕЛА КАЧЕЧКА»!

Цікаво дізнатися, що ж це за свято? Тоді читайте далі...

Свято «Весела качечка» — це свято дитячої поезії.

Десять років тому його вигадав відомий бельгійський письменник Артур Оло. Відтоді щороку в день 21 березня — а це, щоб ви знали, Всесвітній день дитячої поезії! — дівчатам і хлоп'ятам

ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ

1. Сумувати!
2. Плакати!
3. Не писати віршів!
4. Не фантазувати!
5. Не завчати напам'ять вірші улюблених поетів!

Свято дитячої поезії відзначають і дорослі, й діти більш як у п'ятдесяти країнах світу! Отож пропоную вам усім, дорогі наші читачі, приєднатися до цього всесвітнього свята.

Що для цього треба зробити? Сущу дрібничку!

Треба всього-на-всього самостійно написати веселі вірші про що завгодно: про ваших друзів-приятелів, про якісь кумедні пригоди, про дорослих...

Одне слово, фантазуйте і творіть!

І, звичайно, свої вірші надсилайте мені!

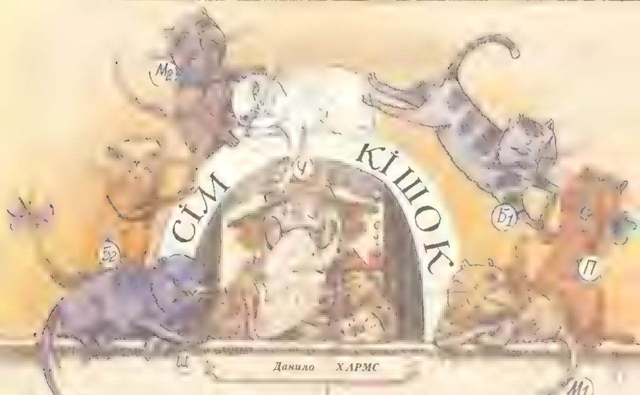
Кращі з них ми неодмінно надрукуємо в третьому, березневому номері нашого журналу в наступному році. Крім того, на переможців чекають призи — веселі книжки відомих українських дитячих письменників, та ще й з автографами! Отак!

А щоб отримати приз і прочитати власні твори чи твори ваших друзів, вам необхідно не забути передплатити «Барвінок» на 1991 рік.

Щастя вам та успіхів у святі Всесвітнього дня дитячої поезії «Весела качечка»!

Ваш

Малюнок О. МАМАЄВОЇ

СІМ КІШОК

Данило ХАРМС

Ну й історія! Не знаю, що й діяти. Я геть заплутався. Нічогісінько розібрати не можу.

Поміркуйте самі: влаштувався я вартівником на кошачу виставку.

Видали мені шкіряні рукавички, щоб кішки мене за пальці не дряпали, і наказали кішок по клітках розсаджувати й на кожній клітці надписувати — як котру кішку кличуть.

— Гаразд,— кажу я, — а тільки які імена у цих кішок?

— А от,— кажуть,— кішку, що ліворуч, звуть Машка, поруч неї сидить Пронька, потім Булька, а оця Чапа, а ця Мурка, а ця Бурка, а ця Штукатурка.

От лишився я на самоті з кішками й міркую: «Випалю-но я спершу люлечку, а вже потім розсаджу цих кішок по клітках».

Ото палю я люлечку й на кішок поглядаю.

Одна лапкою писочок миє, друга на стелю дивиться, третя по кімнаті гуляє, четверта валує страшним голосом, ще дві кішки одна на другу шиплять, а одна підійшла до мене й мене за ногу вкусила.

Я підскочив, аж люльку впустив.

— Ох,— кричу,— бісова кішка! Ти навіть і на кішку не схожа. Пронька ти, або Чапа, або, може, ти Штукатурка?

Тут я раптом зрозумів, що всіх кішок переплутав. Котру як кликати — геть не знаю.

— Гей,— кричу,— Машка! Пронька! Булька! Чапа! Мурка! Бурка! Штукатурка!

А кішки на мене ані найменшої уваги не звертають.

Я їм гукнув:

— Киць-киць-киць!

Тут усі кішки відразу до мене свої голови повернули.

Що тут чинити?

Ось кішки здерлися на підвіконня, повернулися до мене спинами та й ну у вікно дивитися.

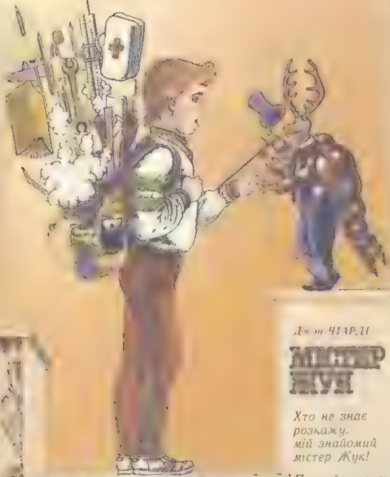
Ото вони всі тут сидять, а котра тут Штукатурка, а котра тут Булька?

Нічого я второпати не можу.

Я гадаю так, що лише дуже розумний чоловік може вгадати, як котру кішку звати.

Подивися на цей малюнок і скажи: котра кішка Мурка, котра Пронька, котра Булька, котра Чапа, котра Машка, котра Бурка й котра Штукатурка.

Переклад з російської

Головна професія

Анатолій КОСТЕЦЬКИЙ

Спитай у тата чи у мами,
які професії у них,—
[illegible]
[illegible]

Та є одна поміж професій,
якої вчаться всі в житті,
яка для кожного — найперша,
якої вчитимешся ти.

Учитель, лікар чи геолог,
письменник, слюсар чи шахтар —
всі називають головною
одну професію: ш к о л я р!

Бо всім відомо, що без школи,
без знань, що мусиш там набуть,
не станеш у житті ніколи
тим, ким з дитинства мрієш буть.

Джон ЧІАРДІ

МІСТЕР ЖУК

Хто не знає —
розкажу.
мій знайомий
містер Жук!

Познайомились ми так:
містер Жук,
страшний дивак,
просто,
чесно
[illegible]
впав увечері в корито.

Я спитав його:
— Чи варто?
Щиро це чи ваші жарти?
Чи схотіли ви
для слави
стати
справжнім пароплавом?

Жук, що вже води напивсь,
кинув.
— Геть!
Бо я втопивсь! —
Поблизу
знайшов я сук —
раз! —
і вже на суші Жук.

Виліз він,
Сичить сердито:
— Хто дозволив у корито
лізти вам?!
Я плив соб
власним курсом, далебі.
Тобто я
зайнявся спортом
Взагалі
я дуже гордий,
бо з дитинства —
знати б вам! —
звик усе
робити сам
САМ повзу
і САМ годуюсь,
САМ тону
і САМ рятуюсь!

Переклад з англійської

Малюнок В. БАРІЬИ

ЙОСИФ ТА ЙОГО

II

У Єгипті купці-караванники продали Йосифа єгиптянинові Потифару в неволю. Потифар був начальником сторожі фараона, царя єгипетського. Він узяв Йосифа до себе в дім і незабаром, побачивши його старанність, зробив його управителем усього свого хазяйства. Йосиф так спритно упорувався зі справами, працював так старанно й чесно, що Потифар довірив йому і всі свої багатства. Йосиф був ставний, вродливий, дужий. Він припав до душі дружині Потифара, злій та підступній жінці. А коли Йосиф сказав їй, що не кохає її, та розізлилася й вирішила помститися йому. Вона пішла до Потифара й пожалілася — звалила всю провину на Йосифа.

— Ось твій улюбленець, оцей раб хотів тебе ошукати,— мовила вона.

Хазяїн повірив її брехливим словам і наказав ув'язнити Йосифа. Так, без усякої провини, Йосиф опинився в темниці. Скоро всі в'язні полюбили його, бо він був добрий, умів позалагоджувати всі сварки й допомагав усім. І тюремник доручив йому роздавати в'язням їжу.

У цей час єгипетський цар — фараон — за щось розгнівався на своїх царедворців: на підчашого, котрий розливав вино за царським столом, і на хлібодара, який роздавав хліб на бенкетах фараона. Він наказав обох ув'язнити. Потрапили вони туди ж, де перебував Йосиф, і тюремник доручив йому прислужувати їм.

Якось уранці обоє в'язнів прокинулись у печалі. Йосиф поцікавився, чому

* *Продовження. Початок в № 7, 1990 рік.*

БРАТИ

в них такі сумні обличчя.

Обоє відказали йому:

— Ми бачили дивні сни і не відаємо, що вони означають.

Ось що розповів підчаший:

— Наснилося мені, начебто я у винограднику. Переді мною виноградна лоза, а на ній три гілки. Я побачив, як вони заквітли, як з'явилися на них ягоди, як налилися й дозріли грона. Я взяв фараонову чашу й вичавив у неї із цих грон-кетягів виноградний сік і подав чашу фараонові. Ось що я бачив нині уві сні.

Йосиф сказав:

— Три гілки — це три дні. Через три дні фараон згадає про тебе і звелить звільнити тебе з темниці і пробачить тебе, і ти знову будеш у нього підчашим. Коли ти повернешся до палацу, будь ласкавий, нагадай йому про мене й визволи мене звідсіля, тому що я сиджу тут даремно, немає за мною ніякої провини.

Почувши, як розгадав Йосиф сон підчашого, хлібодар сказав:

— А мені наснилося, що я тримаю на голові три плетені корзини — одну на другій. У самій горішній корзині — хліб для царського столу. І птахи дзьобають отой хліб із корзини на моїй голові.

Йосиф пояснив і цей сон:

— Три корзини — це три дні. Через три дні фараон накаже вивести тебе з темниці й повісити на дереві. І птахи дзьобатимуть голову твою.

І все збулося, як сказав Йосиф: через три дні фараон на бенкеті згадав про свого підчашого, наказав повернути його з темниці і велів йому знову прислужувати за царським столом. А хлібодара фараон наказав повісити.

І хлібодар помер, а підчаший на радощах забув про Йосифа.

Минуло два роки. Якось фараонові наснилося: стоїть він біля річки й бачить, як із ріки виходить сім корів, опасистих і гладких, і пасуться на березі. Потім виходять із ріки сім корів охлялих і худющих. І диво: сім худющих корів із'їли сім опасистих і не погладшали від цього... Прокинувся фараон, подивувався такому сну та й заснув ізнову. І знову побачив сон: стоїть він у полі і бачить на одній стеблині сім колосків. І кожний колосок повний стиглим зерном. А поряд ростуть сім колосків порожніх, висушених спекотливим вітром. І раптом не стало спілих колосків: їх поглинули порожні і не зробилися від цього повнішими.

Прокинувся фараон, поскликав усіх мудреців Єгипту і звелів їм розгадати його сни.

Але ніхто не міг розгадати їх. Тут пригадав підчаший про Йосифа і сказав:

— Коли я сидів у темниці, зі мною разом був один раб. Звали його Йосиф. Він умів розгадувати сни.

Фараон наказав привести до нього Йосифа. В'язня вивели з темниці, постригли й вимили, надягли на нього чисту одіж і привели до палацу. Фараон переповів Йосифу свої сни. Йосиф подумав і пояснив фараону:

на зібрав він у Єгипті — як піску морського, який неможливо полічити.

Та ось проминули сім років урожайних, і прийшли роки посухи і неврожаю. Голод почався на всій землі, і лише в Єгипті були величезні запаси хліба.

Тоді наказав фараон Йосифу відкрити комори й роздавати хліб народу.

Ще й з інших земель почали приїздити люди до Єгипту по хліб.

— Царю, обидва сни — про одне й те ж саме. Це віщі сни: доля подає тобі знак. Сім корів опасистих і сім колосків повних — це сім років урожаю. Сім років люди будуть ситими й багатими. Сім корів охлялих і сім порожніх колосків — сім років посухи й голоду. Тяжко буде людям у ці роки. Сон твій, царю, повторився двічі,— отже, все так і буде. І тобі треба потурбуватися про майбутнє. Звели в роки достатку збирати п'яту частину від усього врожаю і зберігати повсюди в усіх містах і селищах. І ці запаси допоможуть тобі врятувати від голоду народ Єгипту, коли прийдуть неврожайні роки.

Почувши слова Йосифа, прибічники фараона сказали:

— Треба знайти зараз же розумну й чесну людину і доручити їй збирати й зберігати запаси.

Фараон сказав Йосифу:

— За те, що ти розгадав мої сни й відвернув біду в Єгипті, доручаю тобі збирати хліб у роки достатку і зберігати його для голодних років. Ти будеш другою після мене особою в Єгипті, вище за всіх моїх підлеглих поставлю я тебе і всім накажу коритися тобі, як мені самому.

І зняв фараон свій коштовний перстень і надів його на палець Йосифа. І наказав убрати Йосифа у пишні шати, повісити йому на шию золотий ланцюг і дати йому коней та колісницю, щоб він міг роз'їжджати по всій землі єгипетській.

Сім років збирав Йосиф п'яту частину врожаю в Єгипті. В кожному селищі, в кожному місті влаштував він комори, де зберігалися ці запаси. Так багато зер-

III

Голод розпочався і в землі Ханаанській. Яків скликав синів і мовив до них:

— Кажуть, що в Єгипті є хліб. Треба піти вам у Єгипет і придбати хліба, щоб ми не загинули від голоду.

І пішли брати Йосифа в Єгипет по хліб. Вдома лишився тільки молодший — Веніамін. Яків залишив хлопчину вдома, аби не сталося з ним біди в дальній дорозі.

Брати Иосифа прийшли в Єгипет і разом з іншими, хто хотів купити хліба, з'явилися до начальника, котрий розпоряджався усіма запасами. Це був Йосиф, але брати не впізнали його, тому що він постаршав, був пишно убраний і здавався їм дуже поважним. А Иосиф упізнав їх одразу, але вдав, ніби не знає їх.

— Звідки й навіщо ви прийшли до Єгипту? — спитав він суворо.

— Ми із землі Ханаанської прийшли купити хліба, тому що ми голодуємо,— відповіли брати Йосифу.

— Брехня! — перервав він їх.— Ви наші вороги, ви прийшли видивитись, де в нас погано, щоб потім напасти на нас.

Брати заперечили:

— Ні, добродію наш, ми чесні люди. Ми діти одного батька, імення йому — Яків. Він послав нас сюди по хліб і дав нам срібла, щоб ми заплатили за хліб.

І вони почали розповідати йому про батька свого, про свій дім і про всю свою родину.

— Нас було дванадцятеро братів,— казали вони.— Один уже давно покинув нас, а молодшого брата батько залишив удома.

Иосиф слухав їх, опустивши очі. Він удав, що не йме їм віри, і наказав узяти їх під варту. Через три дні він звелів привести їх до себе і сказав:

— Ось що, коли ви чесні люди і у вас немає ніякого злого наміру, нехай один із вас залишається тут заложником, а інші однесуть хліб вашому батькові і приведуть сюди молодшого брата. Інакше я звелю стратити вас.

Брати заговорили між собою своєю рідною мовою. Вони гадали, що ця мова для Иосифа чужа і що він її не розуміє.

— Це нам кара за Иосифа,— мовив старший брат.

А Рувим сказав:

— Казав я вам: не губіте брата. Ось вам і помста за злу справу.

Почувши це, Иосиф вийшов в іншу кімнату і там заплакав. Потім наказав одного з братів залишити заложником. А решту повелів одпустити з повними мішками зерна, і дати їм їжі на дорогу, і таємно від них покласти в мішки із зерном срібло, яким вони заплатили за хліб.

І відпустив їх.

У дорозі один із братів розв'язав свій мішок, побачив у ньому срібло й заволав:

— Дивіться, у мене в мішку срібло, яке я віддав начальникові за хліб!

Здивувалися брати, розв'язали свої мішки і в кожному знайшли срібло. Страшно їм зробилося: що тепер буде з їхнім братом, котрого покинули вони в Єгипті заложником?

Повернувшись додому, вони розповіли батькові, що з ними сталося в Єгипті. Коли Яків узнав, що начальник зажадав привести до нього Веніаміна, він не захотів одпускати його.

Переказала В. СМИРНОВА
Переклад з російської

(Закінчення в наступному номері)

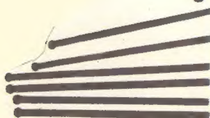

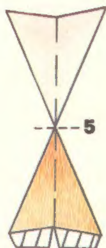
Барвінок дарує тобі ляльку, яку ти можеш зробити сам.

Виріж деталі по контуру. Склей тулуб кота (деталь 1), відігни передні лапи. Зроби позаду розрізи для хвоста. Хвіст (деталь 2) зігни за переривчастою лінією. Клапани встав у розрізи на тулубі, загни їх і приклей ізсередини. У голові (деталь 4) зроби розрізи для вух. Клини з боків голови накрути на олівець, щоб надати їм округлої форми. Чорний круг — шию кота — надріж по білих лініях. Склей вуха (деталі 5 і 6). Клапани вух встав у розрізи на голові, загни їх і приклей їх ізсередини. Вуса можна вирізати з паперу (деталь 3), але краще зробити їх з трьох відрізків волосіні чи дроту по кілька сантиметрів завдовжки. Шилом зроби дірочки на мордочці кота і втягни у них волосінь так, щоб кінці стирчали назовні. Склей голову. Зі зворотного боку голови підклей круги 7 і 8 так, щоб кінці всіх клинів з кожного боку зійшлися в центрі кругів. Приклей голову до тулуба і пов'яжи котові на шию стрічку.

вирізано

4

Художник Г. МОСКВІТІНА

8-35

Індекс 74022

Георге Воде

ДОРОГА ДО ШКОЛИ

Друзі, ви любите мандрувати? Коли так, то повість Георге Воде «Дорога до школи», яка вийшла нещодавно у «Веселці», допоможе вам здійснити захоплюючу мандрівку до молдавського села.

Книжка складається з невеличких оповідок, кожна з яких скидається на листочок вічнозеленого дерева дитинства... Ось вам перший «листочок»: «Чому вони такі дорогі мені та любі, ці дідусі? А як мені їх не любити? Адже коли я був маленький, вони колисали мене на своєму гіллі, годували солодкими плодами, під час спеки ховали в затінок, захищали від зливи, а по ночах шелестіли зеленим листям, аби спалося мені солодко та снилися гарні сни». Зрозуміли? Так, це малий Георгіце називає свої улюблені дерева дідусями.

Прочитавши інший «листочок», ви дізнаєтесь, «до чого ж смачна їжа — свіжий, щойно з печі хліб із молодим солодким виноградним соком!».

А ось цей «листочок» трохи сумний, проте саме таким було повоєнне дитинство вашого ровесника: «Мені подобалось гріти руки над степовим вогнищем: я грів їх і тулив до обличчя — й так зігрівався весь».

Сподіваюся, друзі, що ця книжка багато чого цікавого й повчального повідає вам про наших друзів-сусідів із молдавського села.

БАРВІНОК

ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМУ ТА РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ РАДИ ВСЕСОЮЗНОЇ ПІОНЕРСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІМЕНІ В. І. ЛЕНІНА ДЛЯ ШКОЛЯРІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ

Журнал нагороджений Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР

Видається українською та російською мовами. Засновано в 1928 році. Виходить раз на місяць. Київ, «Молодь».

Головний редактор В. Й. Воронович
Редколегія:
В. М. Гончаров, А. І. Давидов, В. М. Довжик, О. Д. Іваненко, В. І. Кава, А. Л. Качан, Л. І. Козій (відповідальний секретар), А. Г. Костецький, В. Я. Неділько, В. З. Нестайко, Д. В. Павличко, О. І. Пархоменко, Т. В. Полякова, Б. Й. Чалий
Художній редактор О. Л. Басс
Технічний редактор М. К. Акопова
Коректор С. І. Гайдук
На обкладинці малюнок О. Абесинової
Макет О. Личик

«Барвинок», журнал ЦК ЛКСМУ и Республиканского Совета Всесоюзной пионерской организации им. В. И. Ленина для школьников младших классов (на украинском языке).

Издаётся на украинском и русском языках. Основан в 1928 году.
Выходит ежемесячно. Киев, «Молодь».

Полиграфкомбинат ЦК ЛКСМ Украины «Молодь» ордена Трудового Красного Знамени издательско-полиграфического объединения ЦК ВЛКСМ «Молодая гвардия».

Адрес редакции и полиграфкомбината: 252119, Киев-119, ул. Пархоменко, 38—44.
Тел. 211-06-80, 211-04-98.

Здано до набору 25.05.90. Підписано до друку 04.07.90. Формат видання 60×90 1/8.
Папір офсетний № 2. Офсетний друк. Умовн. друк. арк. 3,0. Умовн. фарбовідб. 12,0. Обліково-видавн. арк. 3,3 Тираж 328 800 Зам. 0-256. Ціна 20 к.

Поліграфкомбінат ЦК ЛКСМ України «Молодь» ордена Трудового Червоного Прапора видавничо-поліграфічного об'єднання ЦК ВЛКСМ «Молодая гвардия».
Адреса редакції і поліграфкомбінату: 252119, Київ-119, вул. Пархоменка, 38—44. Тел. 211-06-80, 211-04-98.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад».